



СИЛАБУС

освітнього компонента

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ»

Ступінь освіти: фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма: Фізична культура і спорт
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1067>

Семестр: I-II(III-IV) Кількість кредитів: 5 Мова викладання: державна (українська)

Розклад занять: <https://kpd.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП науковий ступінь; вчене звання Мельник Олена Володимирівна, викладач суспільних дисциплін, магістр, спеціаліст II категорії циклової комісії фундаментальних дисциплін

Валентина Загалевиц, викладачка суспільних дисциплін; спеціаліст вищої категорії циклової комісії соціальної роботи, психології та фізичної культури.

Контактна інформація: Тел. +380992469813
e-mail. melnyklena1988@gmail.com

Інформація про консультації (за потреби) очна/онлайн (Veiber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	вивчення історії української державності та культури має на меті сформувати в майбутніх фахівців цілісну картину і всебічне наукове уявлення щодо історії і розвитку української державності, різних сфер культури українського народу в їх комплексі та взаємозв'язку і виробити на основі цього сучасні знання про місце і роль українського етносу та вітчизняної культури у світовому і європейському культурному просторі на всіх етапах української історії.
Кількість кредитів	5

Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	обов'язковий освітній компонент
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	українська мова, українська література, географія, історія України, правознавство • формувати сучасну історико-політичну культуру, свою громадську позицію; • здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи); • встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами; • робити висновки, аргументувати свої думки.
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	екзамен

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як членам суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань) про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК 3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.
ЗК 7	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
РН 2	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією, дотримуватися етики ділового спілкування
РН 4	Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та саморозвитку
РН 5	Аналізувати та застосовувати передовий досвід колег

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарі	Лабораторні	Самостійні		
					Модуль 1. Історія української культури	
12	-	4	-	20	Змістовий модуль 1. Становлення і розвиток української культури.	
2	-	-	-	-	Тема 1. Витоки української культури.	Знати: основні джерела формування української культури (традиції трипільців, скіфів, сарматів), духовні та матеріальні надбання давніх суспільств. Розуміти: значення етнокультурних процесів у становленні української ідентичності. Вміти: визначати головні культурні риси ранніх цивілізацій на території України та пояснювати їх вплив на подальший культурний розвиток.
-	-	-	-	2	Тема 2. Культура ранньослов'янського населення України.	Знати: особливості побуту, вірувань, ремесел, соціальної організації ранніх слов'ян. Розуміти: роль ранніх слов'ян у формуванні культурної тяглості українського народу. Вміти: характеризувати культурно-побутові традиції слов'ян, аналізувати археологічні дані про їхнє життя.
2	-	-	-	2	Тема 3. Українська культура княжої доби.	Знати: розвиток писемності, архітектури, книжності Київської Русі; основні пам'ятки культури. Розуміти: значення християнізації для розвитку освіти, мистецтва та права. Вміти: пояснювати особливості культурного розквіту Київської Русі та його вплив на подальшу українську традицію.
2	-	-	-	2	Тема 4. Українська культура польсько-литовської доби (XIV–перша половина XVII ст.).	Знати: особливості розвитку освіти, літератури, мистецтва; братський рух, діяльність Острозької академії. Розуміти: вплив політичних умов Речі Посполитої на культурні процеси українців. Вміти: аналізувати культурні здобутки та суперечності цього періоду, визначати роль братств і друкарства.
2	-	-	-	-	Тема 5. Духовна культура українського народу другої половини XVII – кінця XVIII ст.	Знати: розвиток барокової культури, особливості православної освіти, літератури та мистецтва. Розуміти: значення козацького бароко як унікального культурного явища. Вміти: описувати стилі та тенденції духовного життя, визначати внесок козацької

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						старшини у розвиток культури.
2	-	-	-	2	Тема 6. Розвиток матеріальної культури у XVII – XVIII ст.	Знати: побут, житло, народні промисли, мистецькі традиції українського народу. Розуміти: вплив соціально-економічних умов на формування матеріальної культури. Вміти: характеризувати предмети побуту, ремесла, декоративно-ужиткове мистецтво.
-	-	2	-	2	Семінарське заняття Тема 7. Українська культура кінця XVIII ст. – початку XX ст. Національно-культурне відродження.	Знати: ключові етапи та діячів українського відродження (Котляревський, Шевченко, Куліш, Франко, Леся Українка), розвиток науки, літератури, театру. Розуміти: причини та наслідки формування модерної української нації. Вміти: аналізувати ідейні засади національного руху та його вплив на культурне життя.
2	-	-	-	-	Тема 8. Українська культура першої половини XX ст. Культура і духовне життя в Україні у 1917-1920 рр.	Знати: культурні процеси доби УНР, ЗУНР, раннього радянського періоду; розвиток освіти, мистецтва, літератури. Розуміти: взаємозв'язок між політичними подіями і культурним піднесенням 1917–1920 рр. Вміти: оцінювати внесок діячів «розстріляного відродження», порівнювати культурні стратегії різних урядів.
-	-	-	-	4	Тема 9. Стан української культури у другій половині XX ст	Знати: особливості культурного розвитку в умовах СРСР, цензуру, офіційну і неофіційну культуру, шістдесятництво. Розуміти: вплив тоталітарної системи на духовне життя суспільства. Вміти: визначати основні культурні напрями, творчі здобутки видатних діячів другої половини XX ст.
-	-	2	-	-	Тема 10. Сучасний період розвитку української культури (від кінця 80-х років по сьогодні).	Знати: ключові тенденції сучасної культури: відродження національної ідентичності, розвиток освіти, мистецтв, масової культури. Розуміти: взаємозв'язок між політичними змінами та культурною модернізацією України. Вміти: аналізувати сучасні культурні процеси, визначати роль глобалізації та інформаційного суспільства у культурному розвитку.
					Модуль 2. Історія української державності	
12	-	4	-	14	Змістовий модуль 2. Історія української державності в епоху давніх часів та середньовіччя	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарії	Лабораторні	Самостійні		
2	-	-	-	-	Тема 11. Державність як історико-політичне явище.	Знати: основні ознаки державності, етапи її формування, ключові теорії походження держави. Розуміти: взаємозв'язок між суспільним розвитком і появою державної організації. Вміти: пояснювати сутність державності, відрізняти історичні типи державних форм та аналізувати їх специфіку.
2	-	-	-	4	Тема 12. Зародження державності на території України.	Знати: передумови появи ранніх політичних утворень у східних слов'ян, роль племінних союзів. Розуміти: закономірності переходу від родоплемінної організації до державної. Вміти: характеризувати соціально-політичні процеси, що сприяли становленню перших державних структур на українських землях.
2	-	2	-	2	Тема 13. Племені княжіння східних слов'ян.	Знати: основні східнослов'янські племена, їхні території, особливості побуту та організації влади. Розуміти: роль племінних союзів у формуванні ранньої української державності. Вміти: описувати політичні структури племінних княжінь та їх значення для утворення Русі.
2	-	-	-	2	Тема 14. Русь-Україна – могутня імперія східних слов'ян.	Знати: ключові етапи розвитку Київської Русі, діяльність князів, державні реформи, систему управління. Розуміти: значення Русі-України як провідної держави Східної Європи та її вплив на культурний, політичний і правовий розвиток. Вміти: аналізувати особливості політичної організації, зовнішньої політики та державного устрою Київської Русі.
2	-	-	-	-	Тема 15. Еволюція української державності у IX – XIII ст.	Знати: процеси розширення, зміцнення та занепаду Київської Русі, появу удільних князівств, феодальну роздробленість. Розуміти: причини змін у державній системі та їхні наслідки для українських земель. Вміти: простежувати етапи розвитку державності, порівнювати різні форми політичної організації в означений період.
-	-	2	-	4	Тема 16. Галицько-Волинська держава – Королівство Руське у XII - XIV ст.	Знати: утворення, політичний устрій, зміцнення та міжнародні зв'язки Галицько-Волинської держави. Розуміти: її роль як спадкоємниці Київської Русі та чинника збереження української державної традиції.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарі	Лабораторні	Самостійні		
						Вміти: характеризувати діяльність князів, оцінювати внесок Галицько-Волинської держави в історію української державності.
2	-	-	-	2	Тема 17. Литовсько-Руська державність. Українські землі в складі Великого князівства Литовського, Руського і Жемойтійського	Знати: особливості політичного устрою ВКЛ, систему права, статус руських земель, культурні та адміністративні взаємовпливи. Розуміти: причини інтеграції українських земель до складу ВКЛ та наслідки цього процесу. Вміти: аналізувати особливості литовсько-руської моделі державності, визначати її місце в історичній тягlostі української державності.
8		4		16	Змістовий модуль 3. Козацька державність у Новий час	
2	-	-	-	4	Тема 18. Козацька республіка – Військо Запорозьке Низове (Запорозька Січ).	Знати: етапи формування Запорозької Січі, її соціальний устрій, військову організацію, традиції самоврядування. Розуміти: унікальний характер козацької демократії та її вплив на українську політичну культуру. Вміти: пояснювати принципи функціонування Січі, аналізувати її роль у захисті українських земель та становленні державницьких традицій.
2	-	2	-	4	Тема 19. Козацька держава Військо Запорозьке. Гетьманат Богдана Хмельницького (1648-1657 рр.).	Знати: причини та хід національно-визвольної війни, адміністративний устрій Гетьманщини, реформи Богдана Хмельницького. Розуміти: значення створення козацької держави для українського націєтворення та формування української державності. Вміти: аналізувати політику Богдана Хмельницького, зовнішні відносини Гетьманату, пояснювати наслідки визвольної війни.
2	-	-	-	4	Тема 20. Українські державні утворення в другій половині XVII – наприкінці XVIII ст.	Знати: період Руїни, поділ Гетьманщини на Лівобережну та Правобережну, діяльність Івана Мазепи, Пилипа Орлика, пізній Гетьманат. Розуміти: вплив внутрішніх конфліктів і зовнішнього тиску на занепад козацької державності. Вміти: пояснювати політичні процеси доби, оцінювати історичне значення Конституції Пилипа Орлика, характеризувати етапи втрати автономії Гетьманщини.
2	-	-	-	2	Тема 21. Боротьба за українську державність	Знати: державотворчі зусилля гетьманів (Д. Многогрішного, І. Самойловича, І. Мазепи,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарії	Лабораторні	Самостійні		
					гетьманів України XVII-XVIII ст.	К. Розумовського), їхні реформи та політичні стратегії. Розуміти: складність взаємин між Гетьманщиною та сусідніми державами (Річ Посполита, Московія, Османська імперія). Вміти: аналізувати боротьбу гетьманів за автономію та суверенітет, розкривати причини успіхів і поразок державотворчих проєктів.
-	-	2	-	4	Тема 22. Національно-політичні процеси на українських землях у XIX – на початку XX ст.	Знати: основні етапи формування модерної української нації, діяльність Кирило-Мефодіївського братства, громад, українського руху в Наддніпрянщині та Галичині. Розуміти: вплив соціально-економічних і політичних змін на розвиток національної свідомості. Вміти: характеризувати ідейні напрями українського руху, порівнювати умови розвитку українства в різних імперіях (Російській та Австро-Угорській), пояснювати передумови української революції 1917 року.
12		6		22	Змістовий модуль 4. Боротьба за власну державність у XX ст	
2	-	-	-	4	Тема 23. Українська Центральна рада	Знати: етапи діяльності Центральної Ради, Основні Універсали, процес формування державних інституцій УНР. Розуміти: значення Центральної Ради як першої демократичної української влади модерного часу. Вміти: аналізувати політичну програму УЦР, оцінювати її державотворчу діяльність та причини успіхів і поразок.
2	-	-	-	2	Тема 24. Українська держава (Гетьманат)	Знати: обставини створення Гетьманату Павла Скоропадського, особливості державного устрою, ключові реформи. Розуміти: суперечності між монархічною моделлю Гетьманату та республіканськими традиціями українського руху. Вміти: характеризувати внутрішню та зовнішню політику Скоропадського, аналізувати причини падіння Гетьманату.
2	-	2	-	6	Тема 25. Директорія Української народної республіки (УНР)	Знати: склад керівництва Директорії, її політичні рішення, перебіг війни за незалежність 1918–1920 рр. Розуміти: складність становища УНР у боротьбі проти більшовицьких, денікінських, польських та інших сил.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарі	Лабораторні	Самостійні		
						Вміти: оцінювати діяльність Директорії, пояснювати причини втрати державності УНР.
2	-	-	-	4	Тема 27. Українські національні державні утворення у 1917-1922 рр.	Знати: УНР, Гетьманат, Західноукраїнську Народну Республіку (ЗУНР), Кубанську Народну Республіку, інші регіональні проекти. Розуміти: багатовекторність українського державотворення та вплив міжнародних умов на ці процеси. Вміти: порівнювати різні державні утворення, визначати їхній внесок у розвиток української політичної традиції.
2	-	-	-	4	Тема 28. Державно-політичне становище на землях України у міжвоєнний період	Знати: статус українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини та СРСР; політику національних режимів. Розуміти: наслідки територіального поділу України для розвитку національного руху й культури. Вміти: аналізувати політичні, соціальні та культурні процеси в регіонах України у 1920–1930-х рр.
2	-	-	-	-	Тема 29. Україна в роки Другої світової війни	Знати: перебіг воєнних подій на українських землях, окупаційні режими, діяльність ОУН і УПА, внесок українців у перемогу. Розуміти: трагізм і суперечливість подій Другої світової війни для українського суспільства. Вміти: пояснювати причини та наслідки війни для України, аналізувати взаємини між різними політичними силами.
2	-	2	-	2	Тема 30 Національно-визвольний рух кінця 20-х – початку 60-х рр. XX ст.	Знати: діяльність ОУН, УПА, підпілля, дисидентів перших хвиль опору, антирадянські рухи в Україні. Розуміти: еволюцію форм боротьби за національну та політичну свободу в умовах тоталітаризму. Вміти: аналізувати стратегії та ідеологію руху опору, оцінювати їхній вплив на українську державну ідею.
-	-	2	-	4	Тема. 31. Україна в умовах радянської квазідержавності (друга половина XX ст.)	Знати: правовий статус УРСР, політичну систему, реалії пізнього тоталітаризму та періоду «застою», передумови відновлення незалежності. Розуміти: суперечність між формальною наявністю державних інституцій та реальним підпорядкуванням центру. Вміти: оцінювати політичні процеси в УРСР,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарі	Лабораторні	Самостійні		
						пояснювати роль українських рухів у демократизації та здобутті незалежності.
6		4		14	Змістовий модуль 5. Становлення України як незалежної держави	
2	-	-	-	4	Тема 32. Відновлення української державності на початку 90-х рр. XX ст.	Знати: ключові події 1989–1991 рр., Декларацію про державний суверенітет України, Акт проголошення незалежності, результати Всеукраїнського референдуму 1991 р. Розуміти: значення розпаду СРСР для появи незалежної України, політичні та суспільні передумови відновлення державності. Вміти: пояснювати процеси становлення незалежності, аналізувати роль політичних сил, Національного руху та громадян у здобутті державності.
-	-	2	-	2	Тема 33. Початок державотворчих процесів	Знати: зміст перших законів незалежної України, формування державних інституцій, прийняття Конституції України 1996 року. Розуміти: труднощі формування нової політичної системи, трансформацію влади та суспільних відносин. Вміти: аналізувати перші державотворчі кроки, оцінювати ефективність реформ та політичних рішень початку 1990-х рр.
-	-	-	-	2	Тема 34. Соціально-економічне життя України (1990 – і рр. XX ст. – поч.XXI ст.)	Знати: економічну кризу 1990-х, гіперінфляцію, приватизацію, реформи 2000-х, становлення ринкової економіки. Розуміти: залежність соціально-економічних процесів від політичних рішень, міжнародних впливів та внутрішніх трансформацій. Вміти: оцінювати наслідки економічних реформ, пояснювати процеси соціальної диференціації, аналізувати зміни у житті населення.
-	-	2	-	2	Тема 35. Державна політика України щодо інклюзивної освіти на сучасному етапі	Знати: основні нормативно-правові акти щодо інклюзивної освіти (Закон «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепція НУШ), діяльність ІРЦ, вимоги до інклюзивного середовища. Розуміти: значення інклюзії як інструмента забезпечення рівних прав та можливостей здобувачів освіти. Вміти: аналізувати освітню політику держави в галузі інклюзії, пояснювати механізми підтримки дітей з ООП, визначати сучасні тенденції розвитку інклюзивної освіти.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарі	Лабораторні	Самостійні		
2	-	2	-	2	Тема 36. Боротьба за українську державність у ХХІ ст.	Знати: ключові події новітньої історії України: Помаранчеву революцію, Революцію Гідності, російсько-українську війну (з 2014 р.), утворення сил територіальної оборони, міжнародну підтримку України. Розуміти: природу сучасних загроз державності, роль громадянського суспільства у збереженні та зміцненні незалежності. Вміти: пояснювати причини й наслідки революційних подій, аналізувати етапи боротьби України за свободу, оцінювати значення міжнародної співпраці для державної безпеки.
50	-	22	-	78	Всього	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publiczna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою.

	3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для усіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідовує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.
Підсумкова оцінка	Результати контролю оцінюються за 4-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю (змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як

	такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 4-бальною шкалою у відповідності до «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»»

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційовані залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

Нормативно-правова база	1. Конституція України. Київ: Велес, 2003. 63 с. 2. Загальна декларація прав людини на сервері Верховної Ради України. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015 3. Закон України про соціальні послуги на сервері Верховної Ради України http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/966-15 4. Закон України «Про затвердження Загального положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді» http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/573-2013-%D0%BF 5. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2558-14 6. Конституція України. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV від 8.12.2004 р. : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р.; Київ : Велес, 2005. 48 с. 7. Права людини. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0_%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8 8. Правові основи соціальної роботи. Підручники онлайн http://pidruchniki.com/16280414/sotsiologiya/pravovi_osnovi_sotsialnoyi_roboti
Основна література	1. Бойко О.Д. Історія України: Посіб. для студ. вузів. Київ: Академвидав, 2018. 720 с. 2. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 1 : Давні часи. Середньовіччя. Нова доба / О. В. Борисова, А. О. Климів ; МОН України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. Київ : Кондор, 2018. 344 с

3. Вербицька П. Історія української культури: європейський контекст: авчальний посібник / П. Вербицька, І. Хома. Львів: Львівська політехніка, 2015. 304 с. 3.2.4.
4. Бліхар В. С.. Історія та культура України: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. Львів: ПП «Арал», 2018. 480 с.
5. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобуваіч вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с.
6. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Літера ЛТД, 2018. 256 с.
7. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : ЛітераЛТД, 2019. 256 с.
8. Гісем О.В. Історія України (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.
9. Гісем О.В. Історія України (рівень стандарту) підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
10. Головченко В. Дипломатична історія України: підручн. Київ: Нікка-Центр, 2018. 420 с.
11. Голікова О.М. Історія і культура України: навч.-метод. рекомендації / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2020. 168 с URL::
[https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/5131/1/History_culture%20of%](https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/5131/1/History_culture%20of%20)
12. Сорочинська Н.М., Гісем О.О. Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2019. 240 с.
13. Хлібовська Г. М. Історія України. Рівень стандарту. Повторне видання. 11 клас. Тернопіль: Астон, 2024. 256 с.
14. Скрипник А. Ю. , Кабачинський М. І. Історія української державності: навчально-методичний посібник для здобувачів освіти вищих навчальних закладів неісторичних спеціальностей []. Кам'янець-Подільський, 2023. 437 с.
15. Струкевич О. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олексій Струкевич, Степан Дровозюк. Київ : Грамота, 2019. 240 с
16. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015.
17. Хлібовська Г. М. Історія України. Рівень стандарту : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Тернопіль : Астон, 2019. 256 с. : іл. 274 с. URL:file:///C:/Users/%D0%9D%D0%B8%D0%
18. Шабанова, Ю.О., Тарасова, Н.Ю., Дичковська, О.Я. Історія української культури. [Текст]: Навчальний посібник для студентів усіх Ш 12 спеціальностей денної та заочної форм навчання / Ю.О.Шабанова, Н.Ю.Тарасова, О.Я. Дичковська. Дніпропетровськ:, 2012. 141 с. URL:<https://filosof.nmu.org.ua/ua/f>

Додаткова
література

1. Бобрицька В.І. Державна освітня політика України у сфері освіти осіб з особливими потребами Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2016. № 3-4. С. 53-58.
2. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. 130 с.
3. Галушко К. Україна на карті Європи: Україна та українці у картографії від Античності до ХХ століття: науково-популярне видання. Київ : 2013. 143 с.
4. Гарін В. Б., Кіпцар І. А., Кондратенко О. В. Історія України. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
5. Горобець В. Гетьман Руїни. Іван Брюховецький та Москва. Київ : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2017. 247 с.
6. Горобець В. Зірки та терени козацької революції. Історія звияг і поразок. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. 480 с.
7. Горобець В. Князі і гетьмани усієї Русі. "Через шаблю маєм право". Злети і падіння козацької держави 1648-1783 років. Харків : 2016. 352 с.
8. Горобець В. Світанок Української держави. Люди, соціум, влада, порядки, традиції. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. 448 с.
9. Гуржій О. І., Реєнт О. П. Павло Скоропадський / Гол. ред. Р. Стасюк. Київ : Арій, 2013. 384 с.
10. Даниленко В. М. Україна в 1985-1991 рр.: остання глава радянської історії / НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2018. 278 с.
11. Дисиденти. Антологія текстів / Упоряд.: О. Сінченко та ін. НУ "Києво-Могилянська академія" Київ : Дух і Літера, 2018. 656 с.
12. Донік О. М. Україна: у складі двох імперій (остання чверть ХVІІІ – перша половина ХІХ ст.) / Відп. ред. Н.М. Артем'єва. Київ : Кріон, 2011. 248 с.: іл.
13. Іванов В. М. Історія держави і права України : підручник. / В.М. Іванов Київ : КУП НАНУ, 2013. - 892с.
14. Історія України: Хрестоматія / Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ : Наукова думка, 2013. 1056 с.
15. Комарніцький О.Б.Історія України: навч. посіб. для студ. коледжів, технікумів та училищ. Кам'янець-Подільський_2015.
16. Кудлай О. Б. Формування вищих органів управління у сфері військового будівництва УНР (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / Відп. ред. В.Ф. Верстюк. НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України НАН України, 2016. 181 с.
17. Лицарі Дикого Поля. Плугом і мушкетом: Український шлях до Чорного моря / Авт. кол.: О. Бачинська, Т. Вінцовський, та ін.. Упоряд. К. Галушко. Харків : 2016. 352 с.
18. Майдан. Свідчення. Допомога постраждалим. Міжнародна солідарність / За ред.: Л. Фінберга, І. Берлянд, О. Андреєвої. Київ : Дух і Літера, 2018. 816 с.
19. Маркова С. В Парандій В. О.. Історія України: Навч.-метод. посіб. Київ: МАУП, 2007. 266 с.: іл.,
20. ОУН і УПА в 1945 році: Збірник документів і матеріалів. В 2 ч. / Ред. кол.: Боряк Г. В., Веселова О. М., та ін.. НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2015. 366 с.
21. Пиріг Р. Я. Діяльність урядів гетьманату Павла Скоропадського: персональний вимір / НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2016. 518 с.

22. Пінак Є., Чмир М. Військо Української революції 1917-1921 років / Під заг. ред. К. Галушка. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. 432 с.
23. Революція Гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України: науково-методичні матеріали / За заг. ред. П. Полянського. Київ : Київський університет ім. Грінченка, 2015. 36 с.
24. Реєнт О. П. Українські визвольні змагання 1917–1921 років / Гол. ред. Р. Стасюк. Київ : Вид-во "Арій", 2016. 280 с.
25. Скрипник А. Ю. Російський військовий чинник у суспільно політичному та економічному розвитку Правобережної України (1792–1865 рр.) / Наук. ред. О. П. Реєнт. Міністерство освіти і науки України; НАН України. Інститут історії України; Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: Видавець ФОП Зволейко Д.Г., 2016. 612 с.
26. Смолій В. А. Інститут влади в політичній системі України (середина – друга половина XVII ст.) / НАН України. Інститут історії України. Київ : Наукова думка, 2014. 244 с.
27. Україна радянська. Ілюзії та катастрофи "комуністичного раю" / Заг. ред. Г. Єфіменка; Харків : 2017. 352 с.
28. Українська держава (Гетьманат) / Авт. кол.: Сосса Р. І. (керівник), Грицеляк В. П., Кучерук О. С., Лоза Ю. І., Осташко Т. С., Пиріг Р. Я., Скальський В. В. Київ : ТОВ "Українська картографічна група", 2018. 234 с.
29. Чухліб Т. В. Гетьмани України: війна, політика, кохання. Київ : Арій. 2016. 480 с.
30. Шкільник М. Україна у боротьбі за державність в 1917–1921 рр. Спомини і роздуми. Упоряд. В. Верстюк. Київ : ТОВ "Видавництво "Кліо"", 2016. 512 с.
31. Хома І.Я. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 356 с.
32. Енциклопедія історії України: Т. 1-10: Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ : В-во "Наукова думка", 2004. 688 с.: і
33. Ілюстрована енциклопедія історії України в трьох томах. Авт. тексту О. Кучерук; Іл. та худож. оформ. Л. і С. Голембовських, С. Білостоцького. Вид. перероблене, доп. Київ : Спалах, 2004. 216 с.: іл.
34. Ковпаненко Н. Г. Архітектурно-мистецька спадщина Наддніпрянської України у вітчизняних історичних дослідженнях (кінець XIX – початок XX ст.) / Відп. ред. В. О. Горбик. НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2013. 309 с.
35. Кононенко В. Модернізація Гетьманщини: проекти козацької адміністрації 1687–1764 рр. / Відп. ред. Т. Чухліб. НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2017. 305 с.
36. Кульчицький С., Міщенко М. Україна на порозі об'єднаної Європи. Київ : Центр Разумкова, 2018. 232 с.
37. Манжос Е. О. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
URL:<http://repository.vsau.org/getfile.php/20469.pdf>
38. На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914-1921 років / Авт. кол.: А. Руккас, М. Ковальчук, А. Папакін. Харків : 2016. 352 с.

	39. Ричка В. М. Лицар Духу: Володимир Великий в історії та пам'яті / НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2015. 132 с. 40. Суспільство і влада в радянській Україні років непу (1921–1928). Колективна монографія. Том 2 / Відп. ред. С. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. Київ : 2015. 599 с. 41. Українська Держава – жорсткі уроки. Павло Скоропадський. Погляд через 100 років / Під заг. ред. К. Галушка; Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. 336 с. 42. Український Гетьманат: нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. У 2 кн. / Ред. кол.: В. Смолій (відп. ред.), НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2018. 610 с. 43. Історія України : Хрестоматія / Упоряд. В.М. Литвин. Київ: Наук, думка, 2013. 1056 44. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 492 с.
Інтернет-ресурси	1.Ізборник Історія України IX-XVIII ст.URL: http:// www.litopys.org.ua. 2. Інститут історії України НАН України URL: http://www.history.org.ua. 3. Національна бібліотека України ім.. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua. 4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого URL:www.nplu.org.ua. 5. Інститут археології НАН України URL: http://www.iananu.kiev.ua. http://www.iananu.kiev.ua/ 6. Історія України URL: http://www.istpravda.com.ua/tags/tag_ 7. Історичний Фронт. URL: http://likbez.org.ua